

ישראל דחיי

פרקי זכרון
והליכות חיים

מהרה"ח
ר' חיים בנימין וורטהיימר ז"ל

יוצא לאור ע"י
מכון "רוחא דחיי"

בס"ד

לרגל יום היא"צ אנו מתכבדים להגיש לפניכם פרק אחד מתוך קונטרס "יקרא דחיי" על פרקי זיכרון והליכות חיינו של ר' חיים בנימין ז"ל (הנמצא כעת בשלבי עריכה ועתיד לראות אור בתקופה הקרובה אי"ה), מתוך מטרה לחקוק עלי ספר לדעת צדיק מה פעל, על מסכת חיינו והתקשרותו המופלאה לרביה"ק הנמ"ח זיע"א, כדי שגם אנו נלך ונתחדש בדרכים הק' האלו לטוב לנו בזה ובבא לנצח.

במקום הקדמה הבאנו את דיבוריו של ר' חיים בנימין ז"ל אחר פטירתו של הרה"ח ר' שמעון שפירא ז"ל אשתקד בחודש כסליו תשפ"ה, ומה מאד נאה להביא דבריו אלו כאן בבחי' 'הוא היה אומר', מה היה רצונו שידברו אחר מיטתו וכו'. יהיו הדברים לטובת נשמתו ויעמדו לזכותו, תהא נשמתו צרורה בחי"ם.

~ מהדורת ביקורת ~

כל הערה והארה תתקבל בברכה

הערות והארות ניתן להשאיר ב"קו רוחא דחיי" טל'

02.3.02.47.43 שלוחה 0

©

כל הזכויות שמורות

כדי לקחת זכות והשתתפות בהוצאת הקונטרסים

ניתן לפנות בירושלים 05331.93747 בבי"ש 05341.52325

לתרומה ממוחשבת בכרטיס אשראי ב"קו רוחא דחיי"

טל' 02.3.02.47.43 שלוחה 1<9

ישמח לב מבקשי ה'

קו רוחא דחיי 02.3.02.47.43

בארה"ב 605.477.6808

שמעו ותחי נפשכם

להשתתפות בהוצאת הקונטרס

ולקיחת חלק בזיכוי הרבים בעת

שמחתכם או לזכר יקיריכם נא לפנות

לטל' 0534159773

דבר המכון

שנה שלימה עברה. שנה שלימה! שתי עשרה חודשים בלי חבורה אחת בבית הצנוע ברחוב סלנט 12, בלי שיחת טלפון אחת לשמוע עוד איזה דיבור מהרבי. מעגל שנה שלם עברנו בלעדיו, שבת זכור וקיבוץ באומן בלי שיעורים חוצבי להבות בסיפורי מעשיות, משתה היין בלי דיבורים נוטפי מתיקות היין ההונגרי.. הלב עדיין ממאן להתנחם, קשה וכואב להשלים עם המציאות הזאת.

אכן, ר' חיים בנימין כבר איננו איתנו כאן.. אבל זכינו והשאיר אחריו ברכה, השארה נצחית לדורות: **"רוחא דחיי!"**

*

אחרי פטירתו הפתאומית והכואבת של האי גברא יקרא ראש חבורתנו הבלתי נשכח הרה"ח ר' חיים בנימין וורטהיימר ז"ל, התעוררו כמה אברכים חשובים (שהסתופפו אצלו בימי חייו וקיבלו ממנו רוח חיים וחיות עצומה בהתקרבותם לרביה"ק הננמ"ח זיע"א) להמשיך את ההשארה ולצאת לדרך בביסוס מכון **"רוחא דחיי"**, להמשיך את רוח קדשו של הצדיק שר' חיים בנימין חיפש והתייגע כל ימיו לחפשו ולבקשו, וממנו השקה עדרים עדרים והפיח רוח חיים בכל סובביו, בחבורות השונות שע"י מוסדות **"קרן אור"** - אשר כל ימי חייו דלה והשקה בהם את הצאן, בחבורות אשר התקיימו בביתו ובמעמדים וכינוסים שונים אשר הצד השווה שבהם שכל מטרתם הייתה להתוועד ולהתחזק בעבודת ה' בדרכי התמימות של הנחל נובע, להאיר חיינו באור הצדיק למען ייטב לנו בזה ובבא.

לקראת חמשה עשר בשבט תשפ"ה יו"ל הקונטרס הראשון - רוחא דחיי קונטרס א'. העוסקים במלאכה לא שיערו עד היכן זה יגיע, אבל התגובות הרבות שזרמו למערכת מהקוראים הרבים שנהנו והחיו עצמם מהדיבורים, הפיחו כוחות להמשיך הלאה ולבסס את פעולות המכון והוצאת הקונטרסים תמידים כסדרם.

הזורעים בדמעה ברינה יקצורו וב"ה בשנה האחרונה כבר זכינו להדפיס ולהפיץ כעשרים קונטרסים מ"רוחא דחיי" באידיש, ועוד כמה קונטרסים מתורגמים ללשוה"ק, פתיחת קו מיוחד עם מאות שיעורים, הפצת השיעורים על התורה הזמנית, וסידור אלפי שיעורים לפי נושאים ועוד שלל פעולות במסגרת מכון "רוחא דחיי" - אשר כל תכליתה היא - להמשיך את השלהבת הגדולה הזאת של חיפוש רוח קדשו הנצחית של הצדיק.

כוחות רבים ב'רצון ממון וטרח' מושקעים בפעולות הרבות, הרבה רצונות ותפילות והתגברות על מניעות ותשלום ההוצאות המרובות. כוחות רבים מושקעים בכתיבת ועריכת השיעורים ע"י חו"ר המערכת בכדי שייצאו לאור בתכלית הפאר והיופי ויפעלו את פעולתם הנכונה.

*

נודה לא-ל גומר אשר הגיענו עד כה, ותהילה לא-ל הקונטרסים הנפלאים שהו"ל על ידינו עד כה עלו והצליחו וגם עשו פרי, כאשר בכל מקום אשר הם מגיעים שמחה גדולה לקוראים המחיים עצמם בדיבורים כמים קרים על נפש עייפה, וכל רואיהם אומרים ברקאי; מפארים ומשבחים חן ויופי הדברים, קנקן חדש מלא ישן נושן שדעת זקנים נוחה הימנו.

מכנף הארץ זמירות שמענו, זכינו ואתבדרו מילי אצל אנשי הצדיק, וכולם אומרים חכו ממתקים וכולו מחמדים, דא רוח צפונית דצדיק ח"י עלמין המנשבת בנימי השיעורי"ם, מאירה את חשכת הלילה בטללי תחייה ורוח חדשה, להחיו"ת ולהבעיר לב המקושרים. תגובות רבות זורמות למערכת כל העת, גם אנשים שלא הכירוהו בחייו מחיים עצמם בדיבורים, גם מעבר לים אנו מקבלים הודעות מקוראים אשר מחיים עצמם בשיעורים, עשרות קוראים שמעידים על חיות והתחדשות עצומה בהתקרבות לרביה"ק הננמ"ח זיע"א ועצותיו, שמקבלים הם מהשיעורים.

*

וכאן המקום להעלות על נס את תומכינו היקרים והחשובים ושאר אנשי המעש בעלי לב, העושים ומעשים למען הצלחת מפעלנו, אשר שלנו ושלכם - שלהם היא. בזכותם יכולנו לעסוק בכל מפעלות זיכוי הרבים בשנה האחרונה, בזכותם קיבלו מאות הקוראים תועלת וחיות בעבודת ה' לאור הצדיק. כה לחי!

"בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר בְּשִׁפְלָנוּ זָכַר לָנוּ, וּבִצָּר הִרְחִיב לָנוּ שְׁנִמְצָאִים אֲנָשִׁים שְׁמֹתֵנָדְבִים בְּמַעֲוֹתָם וּבְגֹפֶם לָזֶה, בְּזֶה אֲנִי רוֹאֶה נִפְלְאוֹת ה' אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְבָאֵר.. וְלֵה' תְּלוֹיּוֹת יַעֲיִנֵנוּ כֵּן יוֹסִיף וַיֹּסִיף חֶסֶדּוֹ וְרַחֲמָיו שְׁנִזְכֶּה לְגִמּוֹר הַכֹּל כְּרָצוֹנוֹ וְכְרָצוֹן יִרְאִיו וְכו'. ה' יִגְמֹר בְּעֵדְנוּ לְטוֹבָה.." (על"ת שצ"ח).

ואין מחזקין אלא למחזקים להמשיך בהחזקת מפעלנו כדי שנוכל להמשיך הלאה במפעלות אשר נודעו בשערים להיטיב מהסגולה לקוראים הרבים, להפיץ מעיינות הזכים ממקור מים חיים אשר אך זה כל תקוותנו לחיים בזה ובבא. ומכאן תצא הקריאה לשאר הקוראים החשובים כאו"א בשמו הטוב יבורך, לבוא וליטול חלק בהוצאות המכון למען נוכל להמשיך במלאכת הקודש ביתר שאת ויתר עוז בתכלית השלימות והפאר.

בתפילה שלא יצא מכשול מתחת ידינו, ויהיו מעשינו לרצון לעשות רצון צדיק ולהפיץ מעיינותיו חוצה, עדי תמלא הארץ דעה את ה' במהרה, אמן.

מערכת רוחא דחיי

במקום הקדמה

"הספד של געגוע"

דיבורים מ' חיים בנימין ז"ל אחרי הסתלקות הרה"ח ר' שמעון שפירא ז"ל

בכי של געגוע ותקווה

ר' שמעון שפירא הסתלק.. ה' עשה זאת כדי לכפר, "מיתת צדיקים מכפרת". אנו זקוקים לרחמים גדולים ומה שאין הצדיק יכול לעשות בחייו, נעשה אח"כ לאחר פטירתו, אז הוא מקבל כוח גדול יותר, "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם".

ודאי שצריך לבכות ולהתאבל על סילוקו של מת ובפרט על צדיקים ויראי ה' - אבל הבכיה צריכה להיות בכיה של תקווה. לא בכיה של חנים כמו המרגלים, זה שתי ענינים.

ר' נתן אומר בכמה מקומות שהספד אסור להיות באופן של יאוש, אדרבא ע"י ההספד והאבילות שבוכים על גודל האבידה שאיבדנו, עי"ז אנו ממשיכים אותו אלינו. אכן איבדנו עכשיו צדיק כזה, וראוי לנו לבכות ולהתאבל הרבה על זה, אבל צריך לדעת שאם זה עם יאוש, אין זה טוב. הבכיה צריכה לבוא באופן של נחמה ותקווה, ואז דייקא ע"י הבכיה והאבילות אנו ממשיכים עלינו את אורו.

ההספד הוא הדרך להמשיך את הנשמה אלינו, ר' נתן אומר "ועל כן מתאבלים ומספידין אליו, כי על ידי הספד חוזרין וממשיכין נפש הנפטר למטה", ע"י שאנו בוכים עליו אנו מחזירים אותו אלינו. ואדרבא אחר ההסתלקות אפשר לקבל "פי שניים" יותר מבחייו.

זה הענין של האבילות, אנו בוכים ומתגעגעים אחריו, ועי"ז אנו ממשיכים אותו אלינו. "כי על ידי ההספד וההשתטחות על קבר הצדיק ובוכה ומתגעגע מאד על שנסתלק הצדיק ואין מנהל בידינו להשיבנו אליו יתברך.. על ידי זה מעורר נשמת הצדיק וחוזר ומתקשר נפשו בגופו וכו' כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, והצדיקים במיתתם קרויים חיים" (הל' קרחה וכתובת קעקע ג, ג).

"איה ה' אלוקי אליהו"

ר' נתן אומר (בהל' שלוחין ה') שכשבוכים על התלמידים של הצדיק שהסתלקו, בוכים על הרוח הקודש של הצדיק שהסתלק מאיתנו. הצדיק חי תמיד, אבל כשאנו מתרשלים לחפש אחריו הוא מסתתר ונעלם יותר (עיי"ש). כשנסתלק אחד מאנשיו, הוא ג"כ נעלם ונתכסה יותר. אבל כשאנו בוכים ומתגעגעים אחר הרוח הקודש של הצדיק שהיה אצל התלמיד הזה, חוזר רוח הצדיק וניעור בנו לתחייה.

ור' נתן אומר שזה הענין שהיה עם אלישע הנביא בהסתלקות רבו אליהו הנביא. לפני הסתלקותו בקע את הירדן באדרתו ועבר יחד עם אלישע לעברו השני, שם עלה בסערה השמימה ברכב וסוסי אש, ואלישע נשאר שם לבד, מעברו השני של הירדן. ואז צעק אלישע **"איה ה' אלוקי אליהו - אף הוא ויכה את המים ויחצו הנה והנה ויעבור אלישע"** (מלכים ב, ב). אומר ר' נתן שאלישע ביקש וחיפש אחר רוח קדשו של אליהו רבו (שהבטיחו שיקבל ממנו "פי שניים"), הוא צעק וחיפש **"איה ה' אלוקי אליהו"**, "אוואו איז דער גאט פון אליהו?!" - ולכן זכה וקיבל את רוח קדשו, ונחה עליו רוח אליהו.

ולעומתו שאר בני הנביאים רצו לילך לחפש אחר גופו של אליהו, אולי נשאתהו הרוח ונפל באחד הבורות, אומרים חז"ל (תוספתא סוטה יב, ה) מכאן שנסתלקה מהם רוח הקודש. מסביר ר' נתן שבני הנביאים חשבו שלא שייך שאליהו רבם (הגדול כ"כ במעלות הנבואה) יסתלק - ולכן רצו לילך לחפשו, אולם לא מצאוהו. ועל כן נסתלקה מהם הרוה"ק של אליהו, כי לא ידעו איך לחפשו.

"כי באמת שגו בני הנביאים הרבה בזה אע"פ שהיו נביאים ובעלי רוה"ק, כי לא כך צריכין לבקש, רק צריכין להתחנן הרבה לפני הש"י ולבקש ולחפש קדושתו ע"י לימוד תורתו הקדושה וע"י תפילות ותחנונים וצעקות הרבה וכו' ואז דייקא יוכל למצוא קדושת רוח קדשו כמו שעשה אלישע שאמר איה ה' אלקי אליהו וכו' וזכה באמת שנחה עליו רוח אליהו" (שלוחין ה, כ"ב).

זה הדרך לחפש את רוח קדשו של הצדיק ותלמידיו מדור לדור: איה ה' אלוקי אליהו, היכן הרוח הקודש של הצדיק? - לא מחפשים את הגוף של הצדיק, מחפשים את רוח קדשו הנצחית שעד עכשיו נשארת וקיימת בעולם ע"י שמבקשים ומתחננים מ'ה' אלוקי אליהו, שיאיר בנו את רוח קדשו של הצדיק.

בתורתנו הק' נאמר "בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם לא תתגודדו" וגו'. צריכים לדעת שזה מגיע מרבוש"ע, צריכים לזכור מהרבוש"ע, אסור לבכות על המת לבדו. כשבוכים על המת צריכים לדעת שהרבוש"ע "ער איז דער גאט פון דער מת" [הוא האלוֹקים של המת] - הוא השורש של המת.

להתחבר לשורש

רבינו מדבר בתורה ס"ו לגבי ענין הסתלקות הצדיק, שלכל צדיק יש "רוח דלעילא" ו"רוח דלתתא". ה'רוח דלתתא' זה המעשים טובים וכל העבודה שאנו רואים כאן בזה העולם בימי חייו, אבל ה'רוח דלעילא' הוא השורש למעלה שממנו יונקת הרוח דלתתא, זה השורש והחיות הפנימית של כל העבודה שאנו רואים.

וכשמגיע זמן ההסתלקות, אומר רביה"ק שהרוח דלעילא שהיא השורש של כל המעש"ט שלו, יורדת לעולם. ומי שמדבק עצמו בזה (ע"י האבילות הבכי והמספד) נתקשר ברוח דלעילא ומקבל חיות והארה חדשה בעבודת ה' עוד הרבה יותר מבימי חייו, בבחי' "פי שניים".

לכן בהספדו של צדיק רואים שאנשים מקבלים הרבה התעוררות. כי בחייו של הצדיק, לא תמיד הבינו מה הוא עושה, ראו כל מיני עבודות וענינים והרבה פעמים לא ירדו לסוף דעתו. אך בהסתלקותו, כשבוכים על כך ומדברים על כך, והרוח דלעילא שלו מופיעה עם כל שלימותה, פתאום רואים מי היה כאן ומי חי כאן.. או אז אפשר להתקשר בשורש הצדיק, ברוח דלעילא שלו. אע"פ שלא עושים אותם המעשים, אבל אותו רוח שנתנה לו שורש וחיות בעבודת ה', יכולה להאיר ולהפיח גם בנו רוח חיים בעבודת ה' שלנו.

צריך לדעת איך להספיד את הנפטר. אם רק מדברים על המעש"ט וכל מיני עבודות פרטיות שעשה בימי חייו, הפסדנו את המכוון, הרחקנו עצמנו מעבודתו.. כי מי יכול לעלות בהר ה' במדריגות ועבודות נשגבות כמוהו. אבל כשמדברים מהשורש שלו, מאיפוא הוא ינק חיותו, יכולים גם אנו להתקשר ולינוק מאותו שורש.

מאיפוא קיבל ר' שמעון? הוא קיבל מהרבי. הרבי היה בחי' הרוח דלעילא שלו, ממנו הוא קיבל, ממנו ינק את חיותו.. ממילא, מאותו שורש, גם אנו יכולים לינוק ולקבל. אותו רבי שעל ידו זכה למה שזכה בעבודת ה', יש גם לנו. אותה תמימות ואמונה ברביה"ק שזכה הוא, גם אנו יכולים לזכות.

הוא הלך כל חייו אחרי הצדיק, הוא נתן עצמו שהצדיק ינחה אותו במעגלי צדק, הוא הלך בדרכים והעצות של הרבי בתמימות ופשיטות. ועכשיו כשהוא נפטר והסתלק מאיתנו, צריכים להתגעגע ולחפש אחר אותה רוח דלעילא שלו, שעל ידה זכה למה שזכה..

ההשארה והנחמה

ר' נתן מאריך בזה שצריך לבקש הרבה מהשי"ת שנזכה לקבל את הדעת הזאת, וזה הרפואה האמיתית, זה הנחמה. הרבי הכניס בנו את ענין הודאה, שצריך להודות ולהלל להשי"ת על זה שקיבלנו ממנו מתנה את הרבי, וממילא זה נתחדש. עוד לא היה צדיק שאחרי הסתלקותו נשאר השארה כזאת, כבר עברו מאתיים שנה ולא עושים רבי חדש, הרבי חי, דער רבי לעבט ממש! בזה שאנו מודים להשי"ת על זה שנתן לנו רבי כזה, הרבי חי אצלנו ואנו מקבלים הימנו מלוא חופניים.

הוא הדבר כשנסתלק תלמיד של רבינו, אחד מאנשיו של הצדיק. אנו צריכים לבכות עכשיו על זה שהוא נלקח מאיתנו, ובזה שאנו בוכים עליו אנו ממשיכים אותו חזרה אלינו.. אבל הבכיה בעצמה מגיע מההודאה, מזה שאנו מודים להשי"ת על זה שהוא נתן לנו אותו.

"ה' נתן ה' לקח, יהי שם ה' מבורך". צריך להודות להשי"ת על כל ימי חייו של ר' שמעון, זכינו והיה אצלנו צדיק כזה שהמשיך כ"כ הרבה מהחיות של הרבי.. ועכשיו הגיע הזמן שה' לקח אותו ואיננו כאן איתנו, אז אדרבא עכשיו נוכל לקבל פי שניים. עכשיו כשהגיע לשלימותו - הרי עד עכשיו "קובץ על יד ירבה", כל ימי חייו התייגע בעבודת ה', עוד עבודה עוד קצת יסורים עוד יגיעות.. וכשמגיע זמן ההסתלקות, הזורעים בדמעה ברינה יקצורו, הכל נתקבץ.. - יהי שם ה' מבורך!

אצל יהודים מאמינים האבילות הולכת תמיד עם נחמה, ר' נתן אומר על סימני הטהרה של הביצים שצריך להיות **"ראשו אחד כד וראשו אחד חד"**, שהאבילות עם הנחמה צריכים תמיד לילך ביחד. אין כזה דבר רק אבילות, האבילות והצער מקושרת תמיד עם התקווה והנחמה (ליקו"ה הל' ביצים ה').

אדרבא, כשר' שמואל שפירא הסתלק הגיע כזה ר' שמעון. כשר' שמואל הסתלק מי חלם שבנו ר' שמעון עוד יהיה כזה צדיק גדול.. כשר' לוי יצחק בנדר הסתלק, היה

נראה שהעולם נגמר.. אבל אדרבא אחרי הסתלקותו הדיבורים שלו התקבלו בעולם הרבה יותר מבחייו, ההארה שיש לנו היום מרלוי"צ היא הרבה יותר מממה שהיה בימי חייו, אכן "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם".

כשבוכים כוספים ומתגעגעים, לא מוותרים; רבוש"ע אנו צריכים את הצדיקים האלה.. עי"ז נמשך עלינו ההארה שלהם ביתר שאת וביתר עוז.

(מתוך חבורה בביתו י"ג כסליו תשפ"ה עפ"י תורה ב' תנינא,
ערוך ומעובד לפי הבנת הכותב)

פרק ו

אִבְקֶשָׁה אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי

רבי רבי הייליגער רבי... רבי רבי הייליגער רבי...

הבחורים היושבים מסביב כגורן מצטרפים אט אט, נדבקים ומתלהבים בכיסופי הלב לאותו רוח צפון של צדיק הדור. המנגינה עולה ועולה ושוב חוזרת לטון הנמוך, ושוב פעם מתחילים מההתחלה..

שיר שכולל רק שני מילים - שחוזרות על עצמן שוב ושוב בהתחדשות מיוחדת, מפירות טעם ורוח חיים כל פעם מחדש.

השעון מראה כבר על עשר דקות, עשרים, חצי שעה ויותר..

בדרך כלל בחבורות הרגילות, עברו כבר מזמן לדיבורים, אך שונה חבורה זו משאר החבורות; הנגינה שמתלווית לתחילת החבורה נמשכת ונמשכת, עד - שהחבורה מסתיימת.

והיה זה הלימוד היסודי והעמוק ביותר שנשמעו אי פעם בחבורה...

רבי, רבי, הייליגער רבי...

"חיפוש הצדיק". שני מילים הטומנים בתוכם כל כך הרבה כיסופים ערגה והמיית לב ונפש. שני מילים שחבוי בהם רבדים עמוקים ונשגבים הנסתרים מרוב בני העולם.

חיפוש הצדיק...

הצדיק הנורא והנשגב, רוח אפינו משיח ה', כבר נמצא בעולם. בידו וכוחו לרפאות ולהביא הכול אל השלימות והתיקון באופן מבהיל ונשגב שאין הפה יכול לדבר..

אך כדי למצאו - צריך חיפוש.

חיפוש וביקוש, חיפוש אחר חיפוש..

באמתחתו נמצאים כל הרפואות שבעולם, תשובה ומענה לכל השאלות והמבוכות. יודע הוא להדריך ולכוון כל אחד במשעולי חייו, להאיר חשכת ואפילת הבלי העולם, להמשיך השגות אלוות לאלה אחד מאלה, לקרבו אל השי"ת ולהביאו לתכליתו הנצחי בזה ובבא.

אך בשביל זה, צריך לחפשו ולבקשו עוד ועוד בכל הכוחות. "לנדד שינה מעיניו ומעפעפיו תנומה, לשוטט לבקש ולהרבות בתפלה ותחנונים שיזכה למצוא הצדיק האמת שיוכל לרפאותו ולהכניס בו השגת אלקות כדי להציל את נפשו מני שחת" (ליקו"ה השכמת הבוקר ד, ז).

א' פארבענקטער..

"חסיד ברסלב מחפש את הצדיק, הוא לא מקרר את עצמו, הוא בוער, הוא מחפש.. געוואלד, איפוא הרבי שלי? אני צריך רבי 'חי'! ואיפוא הוא מוצא את הרבי? אצלו בלב. הוא מקבל את ה'רוח הקודש' של הצדיק, פתאום יש לו כזה תבערה בלב, א ברסלב'ער ברען..".

הצדיק הוא נגלה ונעלם כאחד. כפי התגלותו לעין כל - כששערי ציונו פתוחים לרווחה וספריו נמכרים לכל דורש - כך עדיין גדולה היעלמותו והסתרתו.

"דער רבי איז א סוד, כמה שמוצאים זה עדיין נשאר סוד..", היה אומר ר' חיים בנימין, "הרבי הוא אור שצריך לחפש כל החיים, זה לא שמוצאים אותו פעם אחת וזה כבר מונח בכיס - את האור של הרבי צריך לחפש ולחפש ולחפש... חסיד ברסלב צריך להיות 'א פארבענקטער'; מלא אהבה געגועים וכיסופים לרבי..".

"כי בודאי אין החיפוש והבקשה אחרי גוף הגשמי של הצדיק כי אם אחרי רוח הקודש שלו שעל ידי זה עיקר בירור המדמה, שזה תיקונו, וזה צריכין לחפש ולבקש

תמיד.. ואם כבר נדמה לו שמצא את הצדיק האמת, בודאי זה צריך לבקש ולחפש עוד יותר ויותר, כי יכול להיות שהוא יושב אצל הצדיק ועדיין אורו חשוך אצלו ואינו מרגיש נעימות אמיתית עצותיו הקדושים וכו' ומחמת זה הוא רחוק עדיין מתיקונו" (הל' שלוחין ה', ו).

*

צדיק הדורות תקוות כל ישראל, אצלו נמצאים כל תקוותנו וישועתנו ברוחניות ובגשמיות, אך דבר אחד הוא מבקש מאתנו: חפשו אותי! אני כאן, אך כדי שתגלה אותי מוכרח אתה לחפש.. בלי לחפש לא אוכל לגלות לך עמקי נפשך, בלי שתבקש לא אוכל להחזיר לך את האבידות.

כדי שאוכל להדריךך בכל משעולי החיים, להעניק ולגלות לך את כל הנצרך לתכליתך בעולם - אתה חייב לחפש אותי..

בעולם שרב בו ההסתר והקלקול, "אור הצדיק" נמצא מאחורי פרגוד ההעלמה, בלי חיפוש וביקוש לא מוצאים.

וכשמחפשים אותו... מרחבי הקדושה נפרשים בפנינו, מקבלים רבי חדש לגמרי!

וזה לבד כבר שווה הכול.

זה עצמו התענוג והשעשוע של כל העולמות, התקווה המקווה לעתיד. לזה מיחלים וכמהים כל בית ישראל, למצוא את הרופא הנורא הזה עוד יותר ועוד יותר, עוד חלק מהרבי (נאך א שטיקל) ועוד חלק מהרבי.

אין דבר טוב בעולם הנמנע מהאדם - כשזוכה למצוא את הרבי. מעמקי התורה והתפילה וכל העבודת ה', מקבל גוונים נהירין ובהירות חדשה לגמרי.

אשוטטה בעיר בשווקים וברחובות..

ציר חיינו נסוב סביב חיפוש זה - משרטט לנו גאון עוזנו נוראות בליקוטי הלכות (הל' שלוחין הלכה ה') - למצוא רוח קדשו של הצדיק הנשגב והנעלם, שבו תלויים כל תקוותינו ורפואתנו להתקרב אל השי"ת באמת ולמלאות תפקידנו בזה העולם

בשלימות. "כי כל חיותו ותקונו לנצח וזרעו וכל דורותיו עד סוף כל הדורות, וכל הנפשות והעולמות התלויים בו ובזרעו, כולם תלויים בהצדיק האמת" (שם ט"ז).

יותר מכך מגלה לנו רבי נתן: כל כוונתנו בתורה, בתפילה, בכל העבודת ה' כל היום, הכול הוא למצוא את דעתו ורוח קדשו של הצדיק הזה, את ה'אתפשטותא דמשה' שניתן לנו במתנה משמיא בדור האחרון.

בכל עסק שעוסק האדם בכל היום כולו כל ימי חייו - ולא רק בעבודת ה' אלא גם בעיסוקים גשמיים - הכוונה הפנימית צריכה להיות מכוונת למטרה הנעלית למצוא את הרוח הקודש והדעת של הצדיק והמנהיג האמיתי.

"צריכין לבקשו ולחפשו מאד מאד, בעיר ובשווקים וברחובות בכרכים ובמדינות.. כי בכל העסקים שעושין, הן תורה ותפלה ומצות ומעשים טובים והן משא ומתן ושאר עסקים, צריכין לכוין בכל עשיה שעושין ובכל דרך ועיר וכרך שהולכין, אולי יזכה ע"י עסק ונסיעה זאת למצוא את שאהבה נפשו זה משה שהוא בחי' הצדיק האמת" (שם).

בבוקר, בצהריים, בערב, בכל דבר שאני מתעסק במשך היום - אני מטה את אזני לשמוע את הניגון המופלא, רוחו הקדושה של הצדיק האמת. לגלות עוד עומק באמונה, עוד בירור המדמה, עוד קורטוב חיות בקרבת ה', עוד תקווה אור ובהירות.

"אבקשה את שאהבה נפשי"

ראשון המחפשים היה גאון עוזנו מורה נתיבותינו, רבי נתן זי"ע. כל חייו חיפש דרש וביקש פנימיות דעתו הקדושה של הרב הנעלם והצפון. אף תלמידיו אחריו בכל הדורות הלכו בדרכו בחיפוש וביקוש כל ימי חייהם, ובכך זכו כל אחד להתקרב ולמצוא יותר ויותר. ועד היום, מחפשים תלמידיו הנאמנים את רוחו הקדושה המרחפת בעולם, בספריו הקדושים, בתפילה והתבודדות, ברצונות וכיסופים עזים, ובשיח עם אנשיו, תלמידיו מדור לדור.

תנועת חיפוש זו ליוותה והורגשה אצל ר' חיים בנימין בכל תהלוכות חייו, כל הבא במגע אתו הרגיש שהוא מחפש משהו; הוא רוצה להתקרב ולמצוא את הרבי. בכל לימוד חבורה או חברותא היו אזניו כרויות לשמוע עוד ועוד.

"אבקשה את שאהבה נפשי"; עוד דיבור מהרבי, עוד הבנה של בחור צעיר בדברי רבינו. אזניו היו כרויות ומצפות לשמוע מכל אחד; אולי יש לך משהו להגיד, אולי כאן אמצא את הרבי..

כל החבורות והלימודים היו בתנועת חיפוש; למצוא מה אומר כאן הרבי, מה אומר לי כאן הרבי. בכל ה'דיבורים' השתקפה חיפוש התמידית. כך גם בהתבודדות ותפילה, הוא השקיע שעות ימים ושנים לחפש את הצדיק, למצוא את דעתו ורוחו הקדושה.

אצלו ראו את הדבר בחוש; לא הרי ר' חיים בנימין שלפני עשרים שנה כר' חיים בנימין שלפני עשור, ואינו דומה האיש שלפני חמש שנים כר' חיים בנימין בשנתו האחרונה. כל הזמן חיפש וחיפש וחיפש..

וכשמחפשים מוצאים; ראו עליו איך הוא עולה ומתעלה מתקופה לתקופה, דיבורים אחרים, הבנות והשגות אחרות. כל פעם ראו שזה כבר עניין אחר לגמרי. הדיבורים השתנו, הדברים קיבלו יותר חוזק ואמונה, ההבנה והאמונה ברבינו הקדוש קיבלו תוקף משנה חזק ובהירות.

מענין לענין התבטא פעם: "אנשים חושבים שכל שמזקינים מספיקים פחות, שכן כל דבר לוקח יותר זמן וכוח. אך לאמיתו של דבר זה בדיוק להיפך, ככל שמזקינים מספיקים הרבה יותר. כל שמזקינים מבינים יותר ומשיגים דברים הרבה יותר לעומק, בבחי' "זקני ת"ח כל מה שמזקינים דעתם מתיישבת עליהם". וראויים הדברים למי שאמרם.

"כשהאדם מתחיל להשתוקק להתקרב להצדיק אמיתי, אזי הבא לטהר מסייעין לו, הינו שנמשך עליו ההארה משורש קדושת הצדיק בעצמו, ועל ידי זה הוא זוכה להתגבר בהשתוקקות וכסופים ורצונות חזקים יותר.. וכל מה שמתגבר ברצון חזק יותר להתקרב להצדיק, נמשך עליו קדושת הצדיק יותר ומסייעו ביותר לשבר המניעות - עד שזוכה לבוא להתקרב אליו, ואזי יזכה על ידי הצדיק לאמונה וכל טוב" (ברכת הרי"ח ד, י"ט).

רבי אחר לגמרי..

"מה מחפשים? איך מחפשים? מה צריך למצוא?", הקיפוהו פעם יושבי החבורה הצעירים בחבילי שאלות, כשדיבר על ענין החיפוש.

הסביר ר' חיים בנימין במתק שפתיים: "בן אדם מחפש משהו שאין לו, משהו שחסר לו. לא מחפשים משהו אם לא צריכים אותו.. אתם שואלים מה זה 'חיפוש'; כשאני אומר לכם שבן אדם מחפש כסף, מחפש הצלחות - מה הכוונה? איך הוא מחפש, איפוא הוא מחפש, אתם יכולים להגדיר לי את זה במילים?

אלא מאי: כשחסר משהו לאדם, הוא לא שוקט, לא נח, הוא מ-ח-פ-ש!

ככה זה גם לעניננו: כשאדם מסתכל קצת על חייו בעין האמת - קולט את המצב שלו; געוואלד, במה עוברים ימי ושנותי, מה מונח לי בראש, איך נראים המעשים שלי.. - אז הוא מחפש! מחפש תקווה, מחפש עצה.. וכאן מגיעים ואומרים לו: יש רבי שיכול לעזור לך, יש רבי שיכול להביא אותו אל התכלית..

נו, אז בכל האמצעים הוא מתחיל לחפש את הרבי, את הרוח הקודש של הרבי שיכול לעזור לו, להאיר לו את החיים. הוא מבקש צועק ומתחנן: רבוש"ע רחם עלי, תביא לי רבי, האר לי את האור שלו, מאך מיר ליכטיג..".

"וראוי לנו לומר זאת בבכיה, בדמעות שליש, לבכות ולהתגעגע ולהשתוקק מאד, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך; מתי נזכה לזה, שיהיה לנו זה הדעת, שנוכל לדעת ולהכיר את הבורא יתברך.. מי יתן והיה לנו מנהיג רועה נאמן, שיהיה לו זה הכח, שיוכל להאיר אפילו בנו שנוכל לעבדו יתברך כראוי ולבוא את התכלית" (ליקו"מ ל"ט תנינא).

"למה צריך לבכות בדמעות שליש", הסביר ר' חיים בנימין, "כי הכל תלוי בנו! אנו צריכים לבכות אל הרבוש"ע שאנו נרצה, שאנו נרצה את הרבי כמנהיג, **'מען דארף וויינען צום אויבערשטן אז מיר זאלן וועלן דעם רבי'ן פאר א מנהיג!**" - שאנו נהיה "העם אשר לרגליך ההולכים אחר עצתך", שנקבל אלינו את מרותו, שנקבל את ההנהגה שלו..".

דרכי החיפוש

חיפוש הצדיק אינו בשמים היא, לאמור מי יעלה לנו ונקיימנה, להתבודד שעות ביערות ולבלות שעות על ציון רבינו.. "קרוב אליך הדבר מאוד" - גם באופן הכי פשוט יכול כל אחד ואחד בלי יוצא מן הכלל לחפשו ולמצאו.

צריך רק לעורר הלב לזה ולהתחיל לחפש, בלימוד ספריו הקדושים, בשיחות עם אנשי הצדיק ובעיקר בהתבודדות ברצונות ותפילות. "להתחנן הרבה לפני ה' יתברך ולבקש ולחפש קדושתו על ידי לימוד תורתו הקדושה ועל ידי תפילות ותחנונים וצעקות הרבה" (שם, כ"ב).

"כל העסק וקיום העצות צריך לבוא באופן של 'חיפוש', אני מחפש את הרוח הקודש של הצדיק.. שהצדיק יהיה אצלי יותר 'חי'; שהרבי יהיה אפוי בלבנו, חלק מתוכנו ועצם מעצמנו".

פעם אמר לאחד מצעירי משפחתו: "הרבי לא 'חי' אצלך!" - "מה הכוונה לחיות עם הרבי?" לא הבינו את כוונתו. "אני לא יכול להסביר, אבל הרבי לא חי אצלך.. ענה.

"נו, ומה אני יכול לעשות בשביל זה?" - "תתפלל על זה", השיב. "איך אפשר להתפלל על דבר שלא מבינים מה זה?", לא הבינו שוב. "אפשר להתפלל גם בלי להבין.. אני אומר שחסר לך, תתפלל ואז תבין מה זה לחיות עם הרבי..".

התקרבות לצדיק זה דבר שאי אפשר להסביר ולהמחיש במילים, תסביר לעיוור מלידה מה זה צבעים... צריך רק להתפלל ולחפש את הצדיק האמת, ואז מגלים עולם חדש, חיים אחרים, עניין אחר לגמרי!

"כל אחד מישראל צריך לחפש מאד אחרי הצדיק הזה, כדי למצוא רוחו הטוב, רוחו הקודש - כדי שיתברר בחינת לילה בחינת מדמה שלו, כדי שיזכה לחלקו הטוב לעוה"ב" (שם).

חיפוש אצל התלמידים

ר' נתן שירטט לנו גם קווים איך לחפש. אחד הדרכים לחיפוש רוח קדשו של הצדיק הוא אצל התלמידים. החל מהתלמיד הגדול מוהרנ"ת, שכל ימיו יגע והתעסק בלימוד ספריו (ויבוא אי"ה בפרק נפרד), ועבור דרך תלמידיו ותלמידי תלמידיו עד ימינו אנו.

מכל אחד מאנ"ש ותלמידי רביה"ק בכל הדורות - צריך לקבל את הנקודה שלו, את החיות שלו ב'אור הצדיק'. באחד החבורות שאלוהו הבחורים מהיכן קיבל בברסלב.. "מה פירוש מהיכן", לא הבין ר' חיים בנימין, "אני באמצע לקבל, כל דיבור חדש שאני

שומע, כל הבנה שאני שומע ומקבל מאנשי הצדיק, כל 'טעם זקנים' שיוצא אני קוראו מתחילתו לסופו, אני עוסק כל היום לקבל..".

אבל יש תלמידים שקיבלו וזכו ליותר, ואצלם צריך לחפש ולבקש את הרוח הקודש של הצדיק. "צריכין לחפש ולבקש מאד מאד את זה התלמיד האמיתי שקיבל דעת רבו כראוי עד שיש בדיבוריו בחינת רוח הקודש בחינת רוח הבא מן הקודש וכו' וכל אחד כפי קירובו וכפי בקשתו וחיפושו יותר מתברר אצלו המדמה יותר.. וכל זמן שנמצאים אנשים כשרים שעוסקין בזה וכו' נקרא הצדיק שהוא בחינת משה, 'חיי' (שם, י"ב).

*

בכלל, בתורת הערכין והיחס בין אנשי הצדיק, אמר שלקח לו שנים רבות עד שהתברר והשיג גדולתן וערכן של תלמידי רביה"ק. "שנים רבות התבודדתי וצעקתי להשי"ת אם אני צריך לדעת היחס והערכין בין תלמידי רביה"ק; בבקשה ממך, הורני דרך ואם זה לא ענייני ואני לא צריך לדעת, הודיעני גם כן שאדע שאני לא צריך לדעת..".

הוא אמר בשם ה"חזון איש" שכשם שמותר למי שרוצה לקחת בעל מקצוע בכל עניין לברר מי מומחה ומי לא ואין בזה משום לשוה"ר, כך מותר ומצווה לברר גדולתן של גדולי ישראל כדי לדעת היחס ביניהם וכמה משקל צריך לשים לדיבור של כל אחד מהם.

כמו"כ הדגיש רבות רבות שענין זה של חיפוש אצל התלמידים צריך להיות בהערנסקייט (רצינות) מתוך חיפוש אחר האמת לש"ש, כי בענין זה עלולים להגיע לדמיונות וטעותים ודו"ק.

[ועובדא מעניינת מצאנו באחד מרשימותיו: "לזכרון מה ששמעתי מר'.. מה שנתרחקו אנשי שלומינו מפרסום בתכלית השנאה, ממה שהרעיש ר' לוי יצחק נגד אחד משומעי לקחו שהלך ונתראיין באיזה עיתון והפליג בגדולת ר' לוי יצחק, ובתוך דבריו אמר שר' לוי יצחק הוא הפה הרביעי מרבנו. ואמר ר' לוי יצחק על זה שכוונתו לומר שהוא עצמו הפה החמישי..".]

ה'מופת של הרבי' – רבי נחמן טולטשינער

במיוחד וביותר עסק ובער רבות [זיך געקאכט..] בחיפוש רוח ודברי קדשם של רבי אברהם ב"ר נחמן ואביו הגדול רבי נחמן טולטשינער - 'ראש תלמידיו ומשרתיו ומשמשי' של מוהרנ"ת - ששימש את רבי נתן כל ימי חייו במס"נ עצומה, נער לא ימיש מתוך האוהל, "לא נמצא כלל בכל אנשי מוהרנ"ת שוקד על דלתותיו כמוהו" (כוכ"א שו"ס, מ"ד).

הוא האיש אשר על ידו זכינו להדפסת כתבי ר' נתן, ולהמשכת ענין רביה"ק בעולם לדורות הבאים. "איך גרייט צו אלדינג מיט דער פֿען, דערנאך וועט נחמן טולטשינער אויך קענען פירן דאס רעדיל" (אני מכין הכל עם העט, ואחר כך יהיה יכולת גם לר' נחמן טולטשינער להנהיג) - התבטא עליו רבי נתן.

אחד הענינים שהביאו אותו להכיר בגדולת רנ"ט היה שיחותיו של ר' אברהם בגדלות אביו, אשר הוא עצמו השיג ביותר רק לאחר הסתלקותו. "נתעוררתי להכיר ולהתבונן בגדול אביו. ואם הייתי זוכה בימי חייו הקדושים להכיר ולידע כל כך מחשיבותו ומעלתו כאשר שמתי אל לבבי זה ערך שלושה שנים.. יודע אני ברור שלא היו עוברים עלי התלאות וכו'". עד כדי כך שכותב עליו "שכנגדנו וכלליות הנפשות, נקרא גם כן בשם יהושע" (כוכ"א).

תקופות ארוכות היה הנושא רבי נחמן טולטשינער. הוא היה מזכיר רבות את שיחתו של הרב מטשעהרין שכל דיבור שהוא שומע מרבי נחמן טולטשינער הוא פירוש על הליקוטי מוהר"ן.

"עצם זה שר' נחמן טולשינר היה בעולם, זה כבר עולם אחר", היה אומר. כל דיבור, אמרה, או סיפור ממנו, היה מדבר ומעמיק בזה רבות. האמונה ברבי נחמן טולטשינר היה נוראות, היחס לכל מכתב או דיבור ממנו היה יוצא מן הכלל".

מרגלא בפומיה: "הרי רבי נחמן טולטשינר התבטא שהוא ה'מופת של הרבי', והרבי הרי 'אסור במופתים', לכן לא יודעים ממנו מספיק..".

הוא אף היה מדבר מסיפור התקרבותו של ר' לוי יצחק לר' אברהם והחלום הפלאי שלו:

"כשהגעתי לאומן התקרבותי אז לרבי אברהם ב"ר נחמן, היה לזה הרבה סיבות. ראיתי שם גם אחרים שהעולם דבקו בהם.. אבל השי"ת ריחם, וסיבב הסיבות שעל ידם זכיתי לכל מה שיש לי (מר' אברהם).

בלילה ההוא ראיתי את ר' נחמן טולטשינער בחלום. ראיתי איך שהוא אוכל, אני מסתכל כך, כי שמעתי מר' אברהם שאביו היה אוכל יותר.. אני מסתכל כך איך שר' נחמן יושב ואוכל, אני מסתכל; אכן כך, הוא אכן אוכל הרבה. ואז הוא נענה אלי; **"אז דו האסט נישט קיין געפיל אין מיין אברהם'ען - ווילסטו האבן געפיל אין מיר"?** (כשאין לך 'הרגש' באברהם שלי - אתה רוצה שיהיה לך הרגש בי?), זה מה שהוא אמר לי! משם נלקח ההתקרבות שלי לר' אברהם!" (טעם זקנים קונטרס ל"ד).

"מכאן אנו רואים את גדולתו העצומה של ר' נחמן", היה אומר ר' חיים בנימין, "אם כדי לקבל בו הרגש צריך לקבל הרגש בר' אברהם, הרי גדלותו מוכחת.. והדברים מבהילים.

אחד האברכים מספר: הוא היה מדבר הרבה שרבי נחמן טולטשינער זכה ושמע את ה'ניגון והצליל' של תורות רביה"ק, כמו שרואים לדוגמא במכתב המפורסם על 'ועכשיו וכו'. הוא קיבל את הרמזי ידיים שעוברים בע"פ מתלמיד לתלמיד, כמו שרבי אברהם בנו כותב עליו **"שקיבל ממוהרנ"ת ז"ל גם תנועת רבינו ז"ל שבאמירת תורתו, לשונו הקדושה ותנועותיו"** (ביאורו"ל ה' תנינא).

"אנו צריכים לכסוף ולהתגעגע לר' נחמן טולטשינער..", אמר. "לולא שגברה יד הסט"א וגרמה את כל המחלוקת של אנשי טירהאויצע וכו' היינו זוכים שהאור של הרבי היה מתפשט הרבה יותר במדריגות התחתונות בעולם העשייה".

אחד היה אברהם - המכא"ר הגדול

כך גם בבנו של רבי נחמן - איש האלוקי רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל, כל דיבור היה קודש קדשים, כפוסק אחרון בדעת רביה"ק. ממנו קיבל ושאב אמונתו ברבי, כל עובדה ממנו היה קודש בדעת הצדיק. "וכי יודעים אתם כוחו של דיבור מרבי אברהם?!".

הוא היה מדבר הרבה ממעלת ר' אברהם שזכה למה שזכה הכל בכוח החיפוש הבלתי נדלה שנים ע"ג שנים מחוץ לישוב באופן מבהיל.

"רבי אברהם ב"ר נחמן חיפש (את הרבי), הוא מצא אותו! 'רבי אברהם ר' נחמן'ס" האט געזוכט (דעם רבין), און האט אים געפונען! ער האט איהם געפונען!"

ואלה שמצאו את האור.. אי אפשר לעצור, 'מען קען זיך נישט קילן', לא יום ולא לילה ולא שנה.. מחפשים!!! וכשמתחילים לחפש, הרי לא מפסיקים לחפש! מתחילים לחפש, ורואים שמוצאים, אז לא מפסיקים לחפש..

רבי אברהם ב"ר נחמן, בשנותיו הצעירות, בימי חורפו, הוא מצא איזה אור מהרבי - לא היה שייך, האיש הזה הוכרח להיות כל השבוע מחוץ לשוב במשך עשרות שנים - **'דער אור פונעם רבין איז געווען אין אים אזוי פיל גרויס, ער האט נישט געקענט בשום אופן זיין אין דעם ישוב!'**

הוא יצא מחוץ לישוב, הוא לא היה יכול להיות בתוך הישוב בשום אופן, הוא לא היה יכול לצמצם את האור של הרבי.. **"ער האט זיך נישט געקענט מצמצם זיין דער אור פונעם רבין.. האט ער געמוזט זיין אפגעטיילט פונעם ישוב, און זוכן, זוכן, זוכן, זוכן!" מען קען גאר נישט משער זיין, זיין גרויסקייט פון רבי אברהם ר' נחמן'ס!!! "**

(טעם זקנים קונטרס י"ד עמ' 9-10)

והיה ר' חיים בנימין מדבר ומתלהב מדברים אלו וכיוצא; **"מען קען גאר נישט משער זיין די גרויסקייט פון רבי אברהם ר' נחמן'ס!!!"**

תם ולא נשלם

עקר הרוח חיים מקבלין מהצדיק

עשרות קוראים מקבלים חיות חדשה בעבודת
ה' בדרכו של רביה"ק, בקונטרסי "רוחא דחיי"
היוצאים לאור מדי שבועיים, משיעורי הרה"ח
ר' חיים בנימין וורטהיימר ז"ל

חסיד ברסלב!

קח שיחת-פיה קבועה בעסק קדוש זה!

ויהיה לך חלק בזיכוי הרבים הגדול בהארת דעתו של רביה"ק בעולם

